

Grundtvig: Naar jeg ved denne Leilighed har forlangt Ordet, saa er det ikke, fordi jeg har stillet eller været med at stille noget af de andre Endringsforslag, som findes i disse Paragrapher fra 1—7, men det er kun fordi navnlig §§ 4—7 stille mig Noget ret klart for Die, som jeg dog aldrig, saalænge jeg har den Gæde at sidde i denne Forsamling, kan lade enten ubemærket eller ubeklaget. Jeg tænker, at næsten hele Byen og det halve Land i disse Dage have forundret sig over, at man endnu i vore oplyste Tider vil kunne tænke saaledes som Herren paa Waldemars Slot paa Thorseng, som synes aldeles at have overset Alt, hvad der er skeet, jeg vil ikke engang sige siden 1848, men efter Christian den 5tes Død, men jeg maa sige, at hvad enten jeg betragter disse Paragrapher i Loven om Smitte hos Huusdyrene, eller jeg betragter, hvad vi snart komme til at behandle, de sanitaire eller hygieiniske Foranstaltninger i Henseende til Mennesket, saa er det kun lidet, hvad Herren paa Thorseng endnu tør byde os, imod hvad Ministeriet byder det danske Folk.

Det er, som de selv sige, især en Forordning fra 1806, hvori der handles om Snive og andre Hestesygdomme, som de her ville afløse med en anden, der tilstrækkeligere skulde give Forholdsregler for alle smitsomme Sygdomme mellem Huusdyrene, og som, for at forebygge eller prøve paa at forebygge deres videre Udbredelse, skulde indføre meget strengere Forholdsregler — Forholdsregler, der selv i deres mildere Form ere saa smittede af Tyrannie, at kun den absolute Magt eller den absolute Dorshed kan hindre Folket fra at opløste et høit Klagestrig. Jeg maa da vel forundre mig over, at vort constitutionelle Ministerium synes slet ikke at have nogen Tanke derom, saa at selv, naar Talen er om en vis Erstatning for de Heste eller Dvaghoveder, som man befaler dræbte, ikke alene, naar det er vitterligt, at de have saadanne smitsomme Sygdomme, men endog naar Dyrlægen, som kun har Tilladelse til at helbrede paa Landet, finder det sandsynligt eller rimeligt, at der er Fare paa færde, saa maa man tage sig i Agt for ikke at erstatte det for godt, for at Folk ikke skulde fristes

til, istedetfor at gjøre deres Bedste for at forebygge Sygdommen eller Smitten eller Farligheden, at befordre den for at faae deres Dyr saa godt betalte, saa det er mig klart, at man ikke gjør sig mindste Tanke om, hvad det er for et Indgreb i Eiendomsretten, og hvilke farlige Følger det kan have, ikke alene for den enkelte Mand, men for hele Egnen, for dens Beboeres hele Belsærd. Der staaer, at man skal uden videre slaae Dyrene ihjel for Sikkerhedens og Sandsynlighedens Skyld, saalænge man kan tænke, Sygdommen kan forebygges, og at man først skal holde op dermed, naar der bliver altfor mange Dyr angrebne; men herved gjør man sig ikke mindste Tanke om, hvad derved kan paadrages hver enkelt Mand, og hvorvidt det gaaer an at foretage saadanne Prøvestykker og bruge saadanne Forebyggelsesmidler, der slet ikke lade sig forene med den Frihed og den Sikkerhed for Eiendom, som jo er tilskrevet os, og som vi visst ogsaa, dersom vi have den mindste menneffeltige Estertanke, maae søge at hævde. Nu kommer ovenikøbet det til, at Folks Belsærd her ikke blot som sædvanlig er lagt i Politimesterens og Amtmandens Haand, men for en stor Deel selv i Dyrlægens Haand, om hvem vi ikke engang have den Trøst, at han som kongelig Embedsmand baade maa ville vort sande Vel og vide at ramme det, thi det er ikke engang blot naar Dyrlægen udsendes af Amtmanden, men altid, at han herefter skal have den Magt, at han kan gjøre Foranstaltninger ved een Mand eller endog flere Mands hele Besætninger, som kan sætte dem ud af Stand til at bruge dem — saaledes kunde Hestene f. Ex. gjøres ubrugelige i Bløttiden — thi det skal, efter Udkaftet, Dyrlægen kunne gjøre, ikke blot naar han udsendes til saadanne Undersøgelser og Prøvestykker, men ogsaa, naar han tilfældigvis støder paa Noget, der falder ham mistænkelig. Det er en vilkaarlig Magt, som er lagt i en saadan simpel Borgers Haand, der, uden at det behøver at være af nogen ond Villie, kan blot af Uvidenhed eller Skjodesløshed gjøre farlige Indgreb i vor borgerlige Frihed og Belsærd. Kun dette vilde jeg gjøre opmærksom paa, hvis det kunde nytte, ogsaa ved denne Leilighed.